

fra selve det paagældende Mindretals Side, at det var en ganske ufremkommelig Vej, idet Flertallet her aldrig vilde gaa ind derpaa. Endnu saa sent som i Fjor gik man i det Udvalg, som behandlede Postlønningsloven, ganske sikkert ud fra det samme. Udvalget antydede i sin Beretning forskellige Forhøjelser, forskellige Maader at indvinde den forøgede Indtægt paa, deriblandt en Afskaffelse af Postrabatten og en Forhøjelse paa Postanvisninger. Ja, der var ogsaa enkelte Medlemmer, som mente, at der kunde tages noget paa Bladene, men paa Brevportoen vilde man i alt Fald ikke indvinde noget. Det var altsaa den Stemning, der kom til Udslag her i Tinget.

I Fjor Vinter overværede jeg i Nationaløkonomisk Forening en Forhandling om dette Spørgsmaal. Indlederen var Kontorchef i Generaldirektoratet for Postvæsenet, Jerichau-Christensen, til Stede var Generaldirektøren for Postvæsenet, og den Anskuelse, som disse to Autoriteter paa dette Omraade, havnede i, var ogsaa dette: Der bør nok indvindes Indtægt, men Folkeportoen kan det ikke nytte noget at røre ved, og Kvintessensen af det var da ogsaa dette, at man nok kunde indvinde det fornødne uden at røre ved Folkeportosatserne. Se vi rundt omkring i Verden, viser det sig, at der ogsaa der er en afgjort Utilbøjelighed til at forhøje det, man kan kalde Folkeportotaksterne. Der er overalt en levende Erkendelse af, at Postvæsenet er et af de allerstørste kulturelle Midler, man har. Det har man ogsaa her i Landet i fuldt Maal erkendt gennem den store Udvikling, som navnlig Landpostvæsenet ved rigelige Bevillinger paa Finansloven har været Genstand for i de sidste Aar. Vi have alle erkendt, at det er en kulturel Opgave af Rang at gøre Postvæsenet saa billigt og let tilgængeligt som muligt, saaledes at Benyttelsen af det kommer inden for enhver Mands og Kvindes Rækkevidde her i Landet, derved øves der en stor Kulturmission, og der gøres ogsaa noget, som i Længden, forretningsmæssig set, vil være godt og forsvarligt, idet man bringer Postvæsenet til en saa udstrakt Benyttelse, at det derigennem i det lange Løb ogsaa vil komme til at svare sig. Naar man nemlig lige undtager Kjøbenhavn og de største Centrer, hvor en Forøgelse af Ekspeditionernes Antal meget hurtigt og bestemt giver sig Udslag i en Forøgelse af Personalet, gælder det for hele det øvrige Lands Vedkommende og navnlig da om alt, hvad

der hedder Landpostvæsen, at Reglen der vil være den, at en Forøgelse af Ekspeditionernes Antal, altsaa af Postvæsenets Benyttelse, ikke vil medføre en Udgiftsforøgelse. Det er altsaa, forretningsmæssig set, et godt og forsvarligt Princip.

Som sagt, jeg tror, at den Grundbetragtning, som man hidtil er gaaet ud fra her, bør vi saa vidt muligt fastholde. Den højtærede Minister havde jo ogsaa selv en Fornemmelse deraf. I de Ord, hvormed han ledsagede Forelæggelsen af Forslaget, udtalte han ret tydelig, at det var ham ikke nogen Fornøjelse at komme med disse Forslag. Han sagde halvt eller helt ironisk, at han naturligvis, naar han forelagde Forslag om Lønningsforhøjelse, var ganske forberedt paa, at de Mennesker, der fik de forhøjede Lønninger, vilde bande Ministeriet, fordi Lønningsforbedringerne ikke vare endnu højere, og at de Mennesker, som skulde betale blot et Par Øre mere for en Jernbanebillet eller en Postforsendelse, vilde ytre et brændende Ønske om, at Ministeriet sad paa et adskilligt varmere Sted, end det for Øjeblikket sidder. Naa, det er klart nok, at den Slags Foranstaltninger ere nu en Gang ikke populære, men noget saa upopulært som det at forhøje Folkeportosatserne forekommer det mig, at Ministeriet ikke gerne skulde indlade sig paa. Jeg ønsker det ikke for Ministeriets Skyld og navnlig heller ikke for Sagens Skyld. Det er noget, som jeg tror, at vi ville komme til at fortryde; og som vi ogsaa ville komme til at gaa tilbage fra igen. Vi kunne ikke her i vort Land alene gaa paa tværs af den almindelige Verdensudvikling, som ganske sikkert gaar i den Retning, jeg har sagt, i Retning af at gøre Postvæsenet billigt og let tilgængeligt over det hele.

Men nu siger Ministeren, at det er nødvendigt, og for Nødvendigheden maa vi alle bøje os og tage de Skrub, som følge dermed — saaledes tror jeg, at den højtærede Minister udtrykte sig. Ja, det er ganske rigtig, men det, som er Spørgsmaalet og det afgørende Spørgsmaal her, er netop det: Foreligger der her en saadan Nødvendighed? Naturligvis bliver det en Skønssag, hvorvidt man mener, om det er nødvendigt, at Postvæsenet skal give Overskud; ikke blot et saadant Overskud, at man altid kan være nogenlunde sikker paa til enhver Tid at være paa den rette Side, men et virkelig klækkeligt Overskud, som man kan regne med paa Budgettet. Jeg kan ikke rigtig tro, at dette skulde være en Betragtning af sær-